

Írásbeliség a biztosítási jogban – szerződéskötés, ügyféléltájékoztató, valódi írásbeliséget helyettesítő eszközök

Dr. Molnár István
2022. november 25.
XVI. AIDA Budapest Biztosítási Jogi
Kollokvium

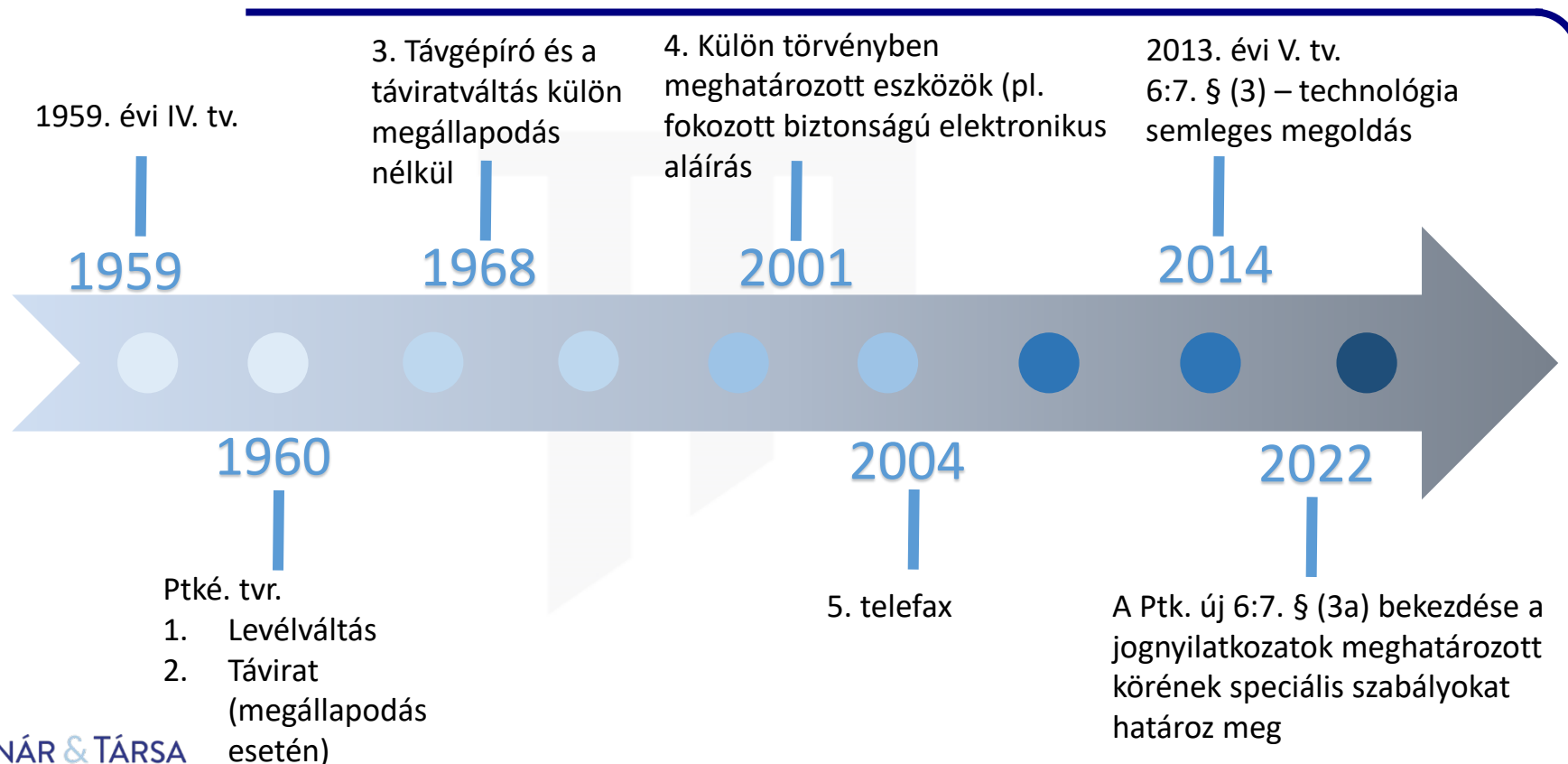
MOLNÁR & TÁRSA

ÜGYVÉDI IRODA

Bevezetés

- Az írásbeliséggel kapcsolatos magánjogi és közjogi problémák a biztosítási gyakorlatban
- A technológia semleges írásbeliség fogalom értelmezési tendenciái a felsőbbírósági gyakorlatban
- Általános szerződési feltételek inkorporációja távollévők között tartós adathordozók útján

Az írásbeliség szabályozása a Ptk-ban

Az írásbeliség új fogalma

§ 6:7. § [Írásbeli alakhoz kötött jognyilatkozat]

(2) Ha e törvény eltérően nem rendelkezik, a jognyilatkozat akkor minősül írásba foglaltnak, ha jognyilatkozatát a nyilatkozó fél aláírta.

(3) Írásba foglaltnak kell tekinteni a jognyilatkozatot akkor is, ha annak közlésére a **jognyilatkozatban foglalt tartalom változatlan visszaidézésére, a nyilatkozattevő személyének és a nyilatkozat megtétele időpontjának** azonosítására alkalmas formában kerül sor.

(3a) Ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ingatlannal kapcsolatos, valamint az öröklési jogi, családjogi, társasági jogi, illetve **pénzügyi szolgáltatási jogviszonnyal** összefüggésben elektronikus úton tett jognyilatkozat kizárólag akkor minősül írásba foglaltnak, ha annak tartalma írásjegyekkel rögzített és eleget tesz az elektronikus okirat létrehozására irányadó jogszabályi követelményeknek.

Írásbeliségi követelmény a biztosítási szerződési jogban I.

- ha a szerződést nem a biztosított kötötte, a biztosított a biztosítóhoz intézett írásbeli nyilatkozattal a szerződésbe **beléphet**
- a szerződő köteles a szerződést érintő lényeges körülmények - szerződéskötést követően bekövetkezett – változását a biztosítónak írásban **bejelenteni**
- a határozatlan időre kötött kárbiztosítási szerződést a szerződő írásban jogosult **felmondani**
- a felelősségbiztosítási szerződés biztosítottja köteles a biztosítónak írásban **bejelenteni**, ha vele szemben kárigényt közölnek, vagy ha kárigényre alapot adó okról szerez tudomást

Írásbeliségi követelmény a biztosítási szerződési jogban II.

- összegbiztosítási szerződés létrejöttéhez és módosításához a biztosított írásbeli **hozzájárulása** szükséges, ha a szerződést nem ő köti meg, ugyanez irányadó a hozzájárulás **visszavonására**
- életbiztosítási-, és balesetbiztosítási szerződés esetén a szerződő a **kedvezményezett** a biztosítóhoz eljuttatott írásbeli nyilatkozattal jelölheti ki, és ugyanilyen formában vonhatja vissza a jelölést; ha a szerződő és a biztosított különböző személyek, mindehhez a biztosított írásbeli hozzájárulása szükséges
- az életbiztosítási szerződést a szerződő írásban jogosult **felmondani**

Az Új Ptk. Tanácsadó Testület véleménye

A Tanácsadó Testület tagjainak többségi álláspontja szerint a bíróságoknak minden esetben meg kell vizsgálniuk és meg kell állapítaniuk, hogy az adott közlési forma az adott körülmények között megfelelt-e ezeknek a feltételeknek. A Ptk. 6:7. § (3) bek. ugyanis a **valódiság és hamisítatlanság követelményét nem szabályozza**, és nem várja el a nyilatkozat abszolút hamisíthatatlanságát ahhoz, hogy az írásbeli nyilatkozatnak minősüljön.

Az jognyilatkozatok írásbeli alakszerűségére irányadó felügyeleti szabályozó eszközök

- **MNB Vezetői Körlevél (2019.05.09.)** - amennyiben a pénzügyi szervezet által alkalmazott informatikai rendszer és eljárás maradéktalanul megfelel a Pmt. és a végrehajtására kiadott MNB rendelet szerinti auditált elektronikus hírközlő eszközzel, elektronikus ügyfélazonosító rendszerrel szemben támasztott követelményeknek, úgy az egyúttal alkalmas arra is, hogy teljesítse a Ptk. írásba foglaltnak tekintett jognyilatkozatokkal szemben támasztott hármas konjunktív feltételét
- **MNB felügyeleti állásfoglalás** - a biztosítóhoz a biztosításközvetítő által megküldött szkennelt ajánlat nem tekinthető az ügyfél írásbeli nyilatkozatának, mivel a szkennelt dokumentum sem a Ptk. 6:7. § (2), sem a 6:7. § (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek nem felel meg. Erre tekintettel a szkennelt ajánlat a biztosító felé joghatás kiváltására nem alkalmas.

Bírói gyakorlat I.

- Kúria Pfv.IV.21.360/2017/4. (BHGY-ban közzétett)

Sajtó-helyreigazítási eljárásban az előzetes helyreigazítási kérelem e-mail formájában csak akkor minősül írásban előterjesztettnek, ha a kérelmet **fokozott biztonságú elektronikus aláírással látják el**. A valódiság és a hamisítatlanság követelményének egy elektronikus okirat akkor felel meg, ha azt fokozott biztonságú elektronikus aláírással látták el.

Bírói gyakorlat II.

- **BDT2021. 4323. (Fővárosi Ítéltábla)**

Ha jogszabály a jognyilatkozat megtételére írásbeli formát rendel, az elektronikus úton megküldött nyilatkozat tekintetében egyedileg kell vizsgálni, hogy az a tartalom változatlan visszaidézésére, a nyilatkozattevő személyének és nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas formában történt-e. **Írásbelinek minősül** az a sajtó-helyreigazítás közzététele iránti kérelem, melyet a jogában sértett **e-mail csatolmányaként** egy olyan **dokumentum változtathatatlan másolataként** továbbít, mely tartalmazza a **jognyilatkozatot, keltezéssel ellátott** és amelyet a **nyilatkozó saját kezűleg aláírt**.

Bírói gyakorlat III.

- **Kúria Pfv.VII.20.321/2020/3. (BHGY-ban közzétett)**

[41] A Kúria hangsúlyozza, annak megítélésénél, hogy mit jelent a másik fél részére írásban történő megküldés követelménye, az adott esetben – mivel maga az alapszabály az írásbeliség fogalmát külön, önállóan nem határozza meg – **megfelelően irányadónak tekinthető az új Ptk. Tanácsadó Testületnek a Ptk. 6:7. § (3) bekezdése vonatkozásában megfogalmazott azon véleménye**, mely szerint az e-mailben, ahhoz csatolt file-ban, beszúrt aláírásképfájllal ellátott, szövegszerkesztővel szerkesztett, szerkeszthető vagy nem szerkeszthető formába konvertáltan elküldött, chat felületen, SMS-ben, a másik fél által rendelkezésre bocsátott platformon elektronikus úton tett írásbeli jognyilatkozatok is írásba foglaltnak minősülnek akkor, ha közlésükre, a bennük foglalt tartalom változatlan visszaidézésére, a nyilatkozatot tevő személyének és a nyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas formában kerül sor.

Bírói gyakorlat III.

- Kúria Pfv.VII.20.321/2020/3.(BHGy-ban közzétett)

[41] (...) A Ptk. 6:7. § (3) bekezdésében foglalt rendelkezés ugyanis a **valódiság és hamisítatlanság követelményét nem szabályozza, és nem várja el a nyilatkozat abszolút hamisíthatatlanságát** ahhoz, hogy az írásbeli nyilatkozatnak minősüljön. Ennek a követelménynek elvileg bármilyen fizikai formában megjelenített közlési forma megfelelhet. (...)

[42] Mindezekből következően a Kúria megítélése szerint **az irat e-mailben való elküldését is írásbeli kézbesítésnek kell tekinteni** abban az esetben, ha az e-mailhez csatolt – kézbesíteni kívánt – okirat megfelel a fenti feltételeknek.

Bírói gyakorlat IV.

- **Kúria Mfv.I.10.687/2016. (BHGY-ban közzétett)**

Megfelel az Mt. 22. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt követelményeknek az az email, amelyből a munkavállaló egyértelműen tudomást szerzett a csoportos létszámleépítés tényéről, a nyilatkozattevő HR-vezető személyéről, és a közzététel időpontja is azonosítható volt.

Mt. 22. § (2) Írásbelinek kell tekinteni a jognyilatkozatot,
a) ha annak közlése a jognyilatkozatban foglalt információ változatlan visszaidézésére, a nyilatkozattevő személyének és a jognyilatkozat megtétele időpontjának azonosítására alkalmas elektronikus dokumentumban (a továbbiakban: elektronikus dokumentum) kerül sor

Általános szerződési feltételek inkorporációja távollévők között tartós adathordozón keresztül

Ptk. 6:78. § *[Az általános szerződési feltétel szerződéses tartalomává válása]*

(1) Az általános szerződési feltétel akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát a szerződéskötést megelőzően megismerje, és ha azt a másik fél elfogadta.

Ttv. 5. § (1) A szolgáltató köteles a fogyasztó részére a fogyasztó szerződéskötésre irányuló jognyilatkozatát megelőzően - tekintettel a szolgáltatás és a távközlő eszköz jellegére - kellő időben a távértékesítés keretében kötött pénzügyi ágazati szolgáltatási szerződésre vonatkozó szerződési feltételeket és a 3. § (2) és (4) bekezdésében foglaltakat papíron vagy más, a fogyasztó számára hozzáférhető tartós adathordozón rendelkezésre bocsátani.

MOLNÁR & TÁRSA

ÜGYVÉDI IRODA

Bírói gyakorlat V.

- **EUB C-49/11 Content Services Ltd.**
- **EUB C-375/15 BAWAG PSK Bank**
- **EFTA Court E-4/09**
- **Orosházi Járásbíróság 6.P.20.101/2014/47.**

Köszönöm a figyelmet!

Q & A

Dr. Molnár István

Molnár & Társa Ügyvédi Iroda
1024 Budapest, Ady Endre utca 19.

T: (+36-1) 288-0839

istvan.molnar@molnarlawfirm.hu

www.insuranceblog.hu